

Nr 165

Utlåtande i anledning av väckta motioner om statsbidrag till ett nytt ålderdomshem för svenskar i London.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström m. fl.* (I: 167) och den andra inom andra kammaren av herr *Svenungsson m fl.* (II: 229), har hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att förslag förelägges riksdagen om statsbidrag till uppförande av nytt ålderdomshem för svenskar i London.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 229.

Utskottet. Av förevarande motioner framgår, att det svenska ålderdomshemmet i London, vilket har plats för ca tio pensionärer och drivs av Svenska välgörenhetsföreningen därstädes, befinner sig i ett sådant skick, att verksamheten inte kan fortsätta i nuvarande lokaler någon längre tid. Frågan om uppförande av ett nytt ålderdomshem för svenskar i London har därför aktualiserats. Då det ansetts icke möjligt att genom donationer finansiera uppförandet av ett nytt hem, har motionärerna förordat statsbidrag för ändamålet.

Enligt utskottets mening bör uppgiften att bereda vård på ålderdomshem för utlandssvenskar, som inte önskar återvända till Sverige, i princip ankomma på det land, där vederbörande är bosatt och där han också i regel haft sin verksamhet förlagd under en stor del av sitt liv. Sverige har också slutit konventioner med ett flertal länder, däribland Storbritannien, med innebörden, att medborgare i det ena landet skall såvitt möjligt vara likställda med det andra landets medborgare vid tillämpningen av detta lands lagstiftning om social trygghet. I den mån sådana konventioner saknas eller om standarden på allmänna sociala inrättningar i något konventionsland avsevärt skulle skilja sig från svensk standard, kan svenskar i utlandet erhålla understöd från svenska staten för erforderlig social och medicinsk hjälp. Ett bifall till ifrågavarande motioner skulle kunna få till följd, att krav på särskilda vårdmöjligheter kunde framföras även på andra håll i utlandet, där äldre svenskar vistas. Enligt vad utskottet har sig bekant föreligger sådana planer.

Även om utskottet är väl medvetet om de betydande insatser, som Svenska välgörenhetsföreningen i London gjort vid driften av svenska ålderdomshemmet därstädes, anser sig utskottet med hänsyn till det anförda icke kunna biträda motionärernas yrkande och avstyrker följaktligen bifall till motionerna i fråga.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att motionerna I: 167 och II: 229 icke må föranleda någon
riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 november 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Gillström, Einar Persson, Birger Andersson, Axel Johannes Andersson, Virgin, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Per Jacobsson, Söderberg, Mårtensson, Edström, Kaijser och Nils-Eric Gustafsson; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Ståhl, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Almgren, fröken Elmén, fru Lewén-Eliasson, herrar Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Carbell, Andersson i Knäred, fru Holmberg och herr Turesson.

Reservation

av herrar *Axel Johannes Andersson, Virgin, Per Jacobsson, Edström, Kaijser, Nils-Eric Gustafsson, Staxäng, Ståhl, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Andersson* i Knäred och *Turesson*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Svenska välgörenhetsföreningen i London driver sedan ett 40-tal år tillbaka ett ålderdomshem för svenskar i London med plats för ca tio pensionärer. Tillkomsten och driften av hemmet har finansierats främst genom frivilliga bidrag.

Av förevarande motioner framgår, att hemmet befinner sig i ett sådant skick, att ett nytt ålderdomshem erfordras, om verksamheten skall kunna fortsättas. Då det bedömts icke vara möjligt att genom donationer finansiera uppförandet av ett nytt hem, har motionärerna förordat statsbidrag för ändamålet.

Enligt utskottets mening bör uppgiften att bereda vård på ålderdomshem för utlandssvenskar, som inte önskar återvända till Sverige, i princip ankomma på det land, där vederbörande är bosatt och där han också i regel haft sin verksamhet förlagd under en stor del av sitt liv. Konventioner med bl. a. denna innebörd har också slutits med ett flertal länder, däribland Storbritannien. Även om utskottet sålunda principiellt anser, att staten inte bör engagera sig i byggande av ålderdomshem i andra länder, finner sig utskottet i förevarande sammanhang inte kunna bortse från de värdefulla insatser, som gjorts av Svenska välgörenhetsföreningen i London genom driften av svenska ålderdomshemmet därstädes. Ett avbrytande av denna verksamhet skulle enligt utskottets mening vara mindre lyckligt. Enligt vad utskottet har sig bekant har Kungl. Maj:t tidigare beviljat bidrag ur lotterimedelsfonden för reparation av den nuvarande fastigheten. Utskottet anser det därför skäligt, att visst statsbidrag utgår till uppförandet av det nya ålderdomshemmet. Därvid förutsätter utskottet, att en del av byggnadskostnaderna, vilka torde kunna uppskattas till ca 500 000 kr., kommer att bestridas genom privata bidrag. En bestämd förutsättning bör vidare vara, att föreningen förbinder sig att även framdeles svara för driften av hemmet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 167 och II: 229, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att förslag förelägges riksdagen om statsbidrag till uppförande av nytt ålderdomshem för svenskar i London.»